
TIETEEN JA EDISTYKSEN LIITTO

PÄÄKIRJOITUS

Right! Now! / ha ha ha ha ha / I am an antichrist / I am an anarchist / Don't know what I want / But I know how to get it. Samaan aikaan kun Sex Pistolsin ensimmäisen singlen A-puolen kappaletta ”Anarchy in the UK” levytettiin Wessexin studiolla, Helsingissä taitettiin *Tiede & edistyksen* ensimmäistä numeroa. Pääkirjoituksen loppuksi tieteestä ja edistyksestä kiinnostuneet kutsuttiin Tutkijaliiton ensimmäiseen liittokokoukseen marraskuussa 1976. Tänä vuonna juhlistetaan lehden ja liiton nelikymmenvuotista taistelua tieteen ja edistyksen liiton luomiseksi ja lujittamiseksi, minkä pääkirjoitus asetti tehtäväksi.¹

Lehden syntymävuonna öljykriisin synnyttämän globaalin laman koettelema talous alkoi kääntyä nousuun. Englannin hellekesässä tanssittiin Abban tahdissa. Suomeen lama oli iskenyt viiveellä. Talous oli syöksykierteessä. Työttömyysluvut olivat ennätyskellisiä. Kansallisen hätätilan nimissä presidentti Kekkonen oli runnonut kokoon pääministeri Miettusen kansanrintamahallituksen, joka syksyllä vaihtui oikeiston tukemaan keskustalaiseen Miettunen II:een. Edes Fredin euroviisu ”Pump pump” ei lupausistaan huolimatta vapauttanut arjen harmaudesta. Englannin onnen päivätkin osoittautuivat fantasiaksi. Elpymisestä huolimatta inflaatio kasvoi, työttömyys lisääntyi, muukalaisvastaisuus roihusi, lakot ja mellakat rytmittivät elämää, hallitus joutui anomaan lainaa kansainväliseltä valuuttarahastolta, joka asetti ehdoksi tiukan säästökuurin. Kriisi ei kärjistynyt edistyksen voittoon vaan Thatcherin uusliberalismiin – sääntelyn purkamiseen, joustaviin työmarkkinoihin, valtiorytysten yksityistämiseen ja ammattiyhdistysliikkeen nujertamiseen.

Uusliberalismi saapui Suomeen viiveellä. Pääministeri Sipilän hallitus pyrkii taltuttamaan taloudellisen taantumun ja kuroma anumpaan kilpailukykyvajeeseen sen oppeja soveltaen. Rakenteelliset uudistukset ovat välttämättömiä, vientiteollisuuden kustannuksia on alennettava, tuottavuutta on tehostettava ja nostettava, julkista sektoria on supistettava, palkat on jäädytettävä, sääntelyä purettava, ammattiyhdistysliikkeen valtaa on rajattava, valtion toimintoja ja yrityksiä on yksityistettävä. Työläisille ja työttömille tarjolla on keppiä ja keppiä: palkkamaltili menokurin kera ja käänteiset tulonsiirrot palkansaajilta pääomalle. ”Rehelligesti on sanottava”, pääministeri myöntää, ”että monille suomalaisille käy kipeää”. Leikkaus- ja säästöpolitiikka määritetään ja määrätään välttämättömyydeksi kilpailukykyloikille. Velkaantumisella pelotellaan ensin siirtämällä yksityiseen velkaantumiseen liittyvät ajattelumallit, huolet ja syyllistämiset julkiseen velanottoon ja sitten julkinen velkaantuminen yksityisten huoleksi huomauttamalla, että on moraalitonta sysätä velkataakkaa lapsiemme kannettavaksi. Poliitiikka korvataan tällä retorisisella tempulla moraalilla, joka vetoaa omaantuntoon, kuuliaisuuteen, rehtiin työntekoon ja ansioista palkitsemiseen syyllistäen tuottamattomat ja velaksi eläjät.

Globaalin kapitalismin oletetut välttämättömyydet sanelevat suomalaisen – ja yleisemmin eurooppalaisen – poliittisen päätöksenteon puitteet. Pääoman, finanssimarkkinoiden ja teollisuuden

intressit asetetaan lainsäädännössä ja politiikkalinjauksissa etusijalle. Valtiovalta objektivoi ongelmat, ”niihin sisältyvät valinnan mahdollisuudet, niihin liittyvän tiedon sekä yhteiskuntaruumiin osat ja osapuolet”.² Se mistä pitäisi olla kiista, määrittellään ongelmaksi – tuottavuus- tai kilpailukykyvaje –, jonka ratkaiseminen perustuu asiantuntijatietoon ja teknokraattiseen ongelmanratkaisuun. Yhteiskunta- ja kilpailukykykysymyksen idea kiteyttää asiantuntijuuteen perustuvan konsensusdemokratian. Se ilmaisee ”sellaisien yksilöiden ja yhteiskuntaryhmien järkevän sopusoinnun, jotka ovat ymmärtäneet, että tieto mahdollisuuksista ja osallistujien välinen keskustelu ovat jokaiselle osapuolelle paras tapa hankkia paras osa siitä, mitä tilanteen objektiiviset mahdollisuudet sallivat heidän toivoa, ja että tämä on parempi kuin konflikti”.³ Ideologiaperustainen vakausohjelma markkinoidaan vaihtoehdottomana talouden ja moraalin liittona. Siksi Euroopan unionin komission Suomen valtiovarainministerille lähettämää epädemokraattista myllykirjekehotusta ryhtyä toimiin kasvavan julkisen alijäämän ja nousujohtoisen velkaantumiskehityksen taltuttamiseksi ei hallituksessa pidetä nuhteluna vaan legitimaationa toteutetulle talouspolitiikalle.

Vallitseva asioiden järjestys tai aistittavan jako määrää sen, kuka omaa aseman osallistua päätöksentekoon, kenen ääntä kuullaan merkityksellisenä ja minkälaisella puheella on ylipäättään merkitystä.⁴ Kuulemattomuuteen ja näkymättömyyteen eristävät käytännöt eivät jää vain työttömiin, silpputyöläisiin, pakolaisiin tai kansaan. Kun Kreikan entinen valtiovarainministeri Yanis Varoufakis yritti keskustella euroryhmän edustajien kanssa taloudesta, hänen sanansa hukutettiin vaikeumiseen. ”Esittäessäni perusteellisesti työstämäni argumentin [...] kohtasin vain tyhjä katseet. Oli kuin en olisi edes puhunut.”⁵ Niin Kreikassa kuin Suomessa kiistapuheenvuorot, jotka esittävät finanssipolitiikan kautta toteutettavan elvytyksen uusliberalismia tehokkaammaksi ja oikeudenmukaisemmaksi vaihtoehdoksi, jäävät merkityksettömiksi.

Liberaalidemokratia vastaa: Lissabonin sopimus vahvisti demokratiaperiaatetta, Sipilän hallituksen valta perustuu demokraattisiin vaaleihin. Totta kyllä, mutta tällöin demokratia kuitenkin vesitetään vaalihuoneisto-osallistumiseksi. Demokratia toimii rakenteena ja (valtio)muotona, mutta siihen ei lasketa mukaan demokraattista politiikkaa – vääryyden esittämistä, kiistaa, erimielisyyttä, vastarintaa, vallitsevan aistittavan jaon murtamista tai hegemoniakamppailua. Kun kreikkalaiset valtasivat kadut ja torit päivä toisensa jälkeen osoittaakseen mieltään säästökuuria vastaan, kun kansa sanoi selvällä enemmistöllä ”EI” niin sanotulle pelastuspaketille, nämä poliittiset tapahtumat koettiin pikemminkin demokratian vastaisena populismina kuin osana demokratiaa. Troikan, Euroopan unionin jäsenvaltioiden valtiovarainministerien, euroryhmän, saksalaisten pankkien ja globaalien rahoituslaitosten esittämiin talouden objektiivisiin lainalaisuuksiin perustuva logiikka jyräsi kansan äänen. Taikuri veti silinterihatustaan kyllä-lipun kenenkään siitä yllättymättä.

Kun muutama vuosi sitten joukko eurooppalaisia intellektuelleja ja taiteilijoita julkaisi manifestin kreikkalaisten pelastamisesta heidän pelastajiltaan, Suomessa saatettiin hymähdellä. Alain Badiou, Jean-Luc Nancy ja Claire Denis sekä muut allekirjoittajat väittivät, että Kreikasta on tullut laboratorio, jossa kokeillaan taloudellista eriarvoisuutta kärjistävää yhteiskuntaa vailla julkisia palveluja, sosiaaliturvaa ja demokraattisia oikeuksia. Talouden, politiikan ja oikeuden keinoin käydään luokkasotaa koko yhteiskuntaa vastaan.⁶ Tänään Suomelta, tarkkailuluokalle siirretyltä mallioppilailta, edellytetään sopeutumistoimia ja rakenneuudistuksia alijäämä- ja velkakriteerien täyttymiseksi. Vaikka Suomea ei ole ajettu Kreikan kaltaiseen humanitaariseen katastrofiin, niin raamit on asetettu. ”Jos sä olet kokeillut sossut, työkkärit ja koulutukset, sä olet kokeillut hakea töitä eikä enää ole jäljellä mitään. Siinä on pelinappulat aika vähissä”, sanoo Mira, yksi Virpi Suutarin dokumenttielokuvan *Hilton! Täällä ollaan elämä* viidestä nuoresta.⁷

Nykyhallitus on lyhytnäköisesti riistänyt pelinappuloita koulutuksen kaikilta tasoilta. Syrjäytymiskierron katkaiseminen kouluttautumisen avulla on hetki hetkeltä vaikeampaa. Opintotukileikkaukset lisäävät eriarvoisuutta. Reilut ja yhdenvertaiset mahdollisuudet koulutukseen lähetetään tarpeettomina takaisin Tutkijaliiton perustamisvuoteen samalla kun tieteelle määrä-

tään kulukuuri. Helsingin yliopistoa ankeutetaan suorien budjettileikkausten ja yliopistoindeksin jäädyttämisen ohella apteekkikompensaation poistolla. Piittaamattomien menosäästöjen yhteisvaikutus heikentää perustuslain 123 §:n 1 momentin suojaamaa akateemista ja taloudellis-hallinnollista autonomiaa sekä perustuslain 16 §:n sivistyksellisiä oikeuksia, etenkin 3 momentin mukaista tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapautta. Yleisen säästökuurin tavoin yliopistoihin kohdistetut menosäästöt on runnottu läpi taloudellisina välttämättömyyksiä. Lausunnossaan apteekkikompensaation poistosta perustuslakivaliokunta toteaaakin, että poiston ”vaikutuksia on arvioitu yksinomaan taloudellisesta näkökulmasta” (PeVL 14/2015 vp).

Yliopistoleikkaukset eivät ole poikkeustila vaan uusliberalistisen ideologian normitila. Talouskriisi toimii oivana savuverhona ideologian läpiajamiseksi. Samalla kun politiikka alistetaan talouden oletetuille välttämättömyyksille, tiede ja yliopisto alistetaan kaksoisimperatiiville: ensinnäkin julkisen rahan osuutta koulutus- ja tutkimusmenoista vähennetään, toiseksi tutkimuksen tehtäväksi asetetaan välittömästi kilpailukykyä edistävän ja pääomaa hyödyttävän tiedon tuotanto. Seuraamukset kohdentuvat voimakkaimmin humanistisiin ja yhteiskuntatieteellisiin aloihin. Tiede välineellistetään taloudellisen edistyksen palvelukseen. Yliopistojen sopeuttamisohjelmat ovat todellisuudessa niiden kurjistamisohjelmia. Tässä teille yliopistojen todellinen rakenneuudistus. G.H. von Wright kantoi neljäkymmentä vuotta sitten huolta kulttuurivihamielisten mielipiteiden vyörystä, jolla on tuhoisia seurauksia tutkimuksen ehdoille ja yhteiskunnan koko ilmapiirille. ”Nämä ovat kovia sanoja. Teeke kipeää sanaa ne.”⁸

Ei ole juurikaan tehnyt kipeää sanaa, että tutkimuksen tekemisen ehdot ovat heikentyneet seurauksena uusliberalistisesta ideologiasta, joka perustelee ja legitimoii itsensä itse tuottamallaan objektiivisilla totuuksilla vapaiden markkinoiden toiminnasta sekä pääoman ja talouden logiikasta. Tai että uuteen yliopistolakiin liitetyt lupaukset tieteen vapauden lujittamisesta sekä tiedeyhteisön autonomian ja voimavarojen vahvistamisesta olivat näennäislegitimaatiota. Se kyllä kirpaisee, että tunnelin päässä erottuva valonpilkahdus on vastaantulevan junan valojen kajastus. Tilanteen ei kuitenkaan pitäisi langettaa edistyksellisiä voimia – olipa sitten kyse valtiovallasta kamppailevista puolueista, avantgarden organisoimista liikkeistä tai spontaaneista poliittisista tapahtumista; emansipaation hitaasta työstämisestä yhteiskunnallisessa jatkumossa, interventioiden pienistä tai suurista hetkistä – melankoliaan. Kuitenkin surutyönsä sivuuttaneet edistykselliset puolueet ovat pitkälti jämähtäneet yksipuoliseen dialogiin menneisyyden aaveiden kanssa.

Mitä on tehtävä? ”En tiedä”, vastasi Theodor Adorno viitaten Leninin tunnettuun kysymykseen. Adorno ei nimittäin katsonut, että hänen teoreettisten kirjoitustensa ja poliittisen toiminnan välillä olisi ollut suoraa ja välttämätöntä yhteyttä. Ratkaisujen tarjoamisen sijasta hän pitäytyi kriittisessä yhteiskunta-analyysissä.⁹ Yhdelle se on asiallinen varoitus tieteen välineellistämisestä. Toiselle se on kriittisen teorian muuttumista kritiikin liturgiaksi.

Vastaus kysymykseen tiedepolitiikan ja tieteen tehtävästä löytyy tämän lehden kannesta: tiede & edistys. Lehden ensimmäisessä numerossa Pekka Sulkunen jäseni tiedepolitiikkaa seuraavasti: ”tiede nykykapitalistisessa Suomessa on moniulotteinen asia eikä sitä koskeva yhteiskunnallinen kamppailu suinkaan rajoitu siihen, annetaanko tähän tai tuohon projektiin muutama sata tuhatta vuodessa vai ei”.¹⁰ Edistyksellisen tiedepolitiikan linjanvedoille ei Sulkusen mukaan riitä myöskään taiteilu tieteen ulkoisen ohjailun ja autonomisen tieteensisäisen kehityksen välillä, sillä nämä näkökulmat määrittävät pelkästään strategisen ja teknisen suhtautumisen tiedepolitiikkaan.

Jyrkkään erotteluun strategis-teknisten ja sisällöllisten kysymysten välillä ei ole aihetta. Tiedepolitiikka – mukaan lukien yliopisto- ja koulutuspolitiikka – kattaa kaiken sen, missä käydään yhteiskunnallista kamppailua tieteestä ja koulutuksesta, kiistetään taloudellisten välttämättömyyksien nimissä toteutettava yliopistoihin kohdistettu ”politiikka”, alistetaan rakenneuudistukset, strategiset valinnat, kärkihankkeet ja painopistealueet tieteelliselle ja julkiselle keskustelulle eikä pääoman logiikalle, kyseenalastetaan tutkimusta ja rahoitusta suuntaavat tieteellisen ja yhteiskunnallisen vai-

kuttavuuden mittarit ja indikaattorit, murretaan tieteiden välisiä rajoja, asetetaan tieteen näyttämöille turhaksi tiedoksi vaiennettuja tutkimuksia ja tieteenaloja, vastustetaan yhdenvertaisten ja reilujen koulutusmahdollisuuksien heikentämistä, osoitetaan kaikkien yliopistotyöläisten – yliopistojen johdon, tutkijoiden, opiskelijoiden, hallinnon ja muun henkilökunnan – lähtökohtainen tasa-arvo.

Tiedepolitiikka on politisoitava samoin kuin talous-, finanssi- ja rahapolitiikka. Politisoiminen ei merkitse ylhäältä asetettua virallista tiedepolitiikkaa. Esimerkiksi tutkimus- ja innovaationeuvoston politiikkalinjaukset eivät ole tiedettä koskevaa politiikkaa vaan tieteen hallintaa. Tiedepolitiikka on kamppailua ja kiistaa tutkimuksen, koulutuksen ja yliopistojen tuotantovoimista ja -tavoista, niiden rakenteista, priorisoinneista ja resursseista. Edistysellinen tiedepolitiikka on kiistäviä väliintuloja tiedehallintaan, mutta se ei katoa väliintulon päätyttyä. Se jättää jälkensä tieteen, koulutuksen ja yliopistojen tilaan, vaikkei politisointi täysin poistaisikaan polisointia. Esimerkiksi strategiseen suunnitteluun on laskettava mukaan tasa-arvoisina kaikki yliopistotyöläiset. Tällaisessa tasa-arvon lähtökohdaksen asettavassa avoimessa prosessissa ratkaisut syntyvät niin suuntaviivojen asettamisen kuin interventoiden, uusien avauksien ja kiistojen muokkaamina. On syytä siirtyä ylhäältä alaspäin toteutuvan konsensusmallin sijasta luovan kiistan malliin. Suomalaisen yliopistojen tulisikin olla päätöksenteossaan demokraattisen politiikan tiloja ja näyttämöjä. Yliopistoyhteisöjen pitäisikin olla yliopistotyöläisten tasavaltoja. Niiden tulee myös anastaa itselleen johtava rooli tiedepolitiikassa. ”Kysymys ei todellakaan ole ainoastaan tieteestä Suomessa tai demokratiasta Suomessa. Kysymys on kummastakin.”¹¹ Demokraattisen tiedepolitiikan on yhtäaikaaisesti mahdollistettava tutkimuksenteon edellytykset ja vetäydyttävä tutkimuksenteosta.

Edistysellinen tiede ja politiikka ovat yhteydessä toisiinsa, mutta tämä yhteys sisältää myös riskejä niin tieteen kuin politiikan osalta.

Tieteellä on moniulotteinen tehtävä yhteiskunnallisen edistyksen toteuttamisessa. Engels piti Saksan työväenliikkeen voimana sen käymää taistelua kolmella rintamalla: poliittisella, taloudellisella ja teoreettisella.¹² Yliopistolain 3 § edellyttää tutkimustuloksilta ja taiteelliselta toiminnalta yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Hyväksytään tämä yliopistojen yhdeksi tehtäväksi, mutta tulkitaan vaikuttavuus edistyksellisesti. Analysisissaan, dekonstruktiossaan, normatiivisessa kuvauksessaan, ennustuksessaan ja ennalta näkemisessään edistysellinen tiede muuttaa maailmaa, kyseenalaistaa vallitsevia rakenteita, valtasuhteita, hierarkkisia vastakohtapareja, merkitysjärjestelmiä, tiedontuotannon tuloksia sekä olemisen, näkemisen ja kokemisen tapoja sekä tarjoaa työkaluja edistysellisiin kamppailuihin. Vaikuttavuusindikaattoreita ovat tieteen vaikuttavuus eriarvoisuuksien, vääryyksien, epäoikeudenmukaisuuksien, syrjäytymismekanismien sekä kaikkinaisten alistus- ja sortojärjestelmien kumoamiseen globaalilla, lokaalilla ja subjektin tasolla. Tieteen yhteiskunnallista vaikuttavuutta on syytä painottaa tutkimusrahoituksessa sellaisessa maailmassa, jossa rikkain prosentti omistaa yli puolet maailman kokonaisvarallisuudesta.

Mutta edistyksellisestä tieteestä voi tulla ulko-ohjautuvaa parhaimpienkin tarkoitusperien propagandana. Tieteen olemiseen kuuluu samanaikainen kotoisuus ja vieraus yhteiskunnassa. Tiede on erottumista niistä yhteiskunnallisista, poliittisista ja taloudellisista käytännöistä, järjestyksistä ja instituutioista, joihin se on suhteessa. Totuus on tieteen ja yliopiston johtava päämäärä ja perustava tarkoitus. Totuuden määritelmästä ollaan eri mieltä, mutta se on ensisijaisesti tieteen sisäinen kiista. Vapaa tiede tunnustaa vain omat implisiittiset sääntönsä. Tämä ei kuitenkaan merkitse näennäisobjektivistia tiedettä tai laiskaa käsitystä tieteen vapaudesta. Tiede on kuitenkin sitoutunut maailmallisuuteen, maailman ja sen mielen jakamiseen, totuuden tapahtumiseen maailmassa ja siten uuden tulemiseen maailmaan. Tiede on taiteen toveri totuudessa.

Vastaavasti yliopisto instituutiona, yliopistotyöläisten tasavaltana, on vieras valtiollisen tai taloudellisen vallan periaatteille. Kantin mukaan filosofinen tiedekunta huolehtii vain tieteellisistä intresseistä ja on sekä riippumaton hallituksen määräysvallasta että vapaa arvostelemaan mitä tahansa.¹³ Tämä määrittäköön yliopiston kaikkia kamppauksia, tiedekuntia ja laitoksia. Tieteen ta-

pahtumapaikkana yliopiston periaatteita ovat vapaus, autonomia, kriittinen vastarinta, toisinajattelu ja tottelemattomuus. Yliopisto on näiden periaatteiden esittäytymisen etuoikeutettu paikka, Jacques Derrida toteaa. Sen tulisi olla hänen mukaansa ilman ehtoja; ehdottomasti vapaa tutkimuksen sisältöön, kysymyksenasetteluun, arvosteluun; ehdottomasti oikeutettu dekonstruktioon eli kriittisten kysymysten esittämiseen niin tutkimuksen aiheista kuin vapaudesta, totuudesta, kriittistä ja ajattelusta itsestään, saaden näin jotakin tapahtumaan. Käytännössä se kuitenkin joutuu toimimaan ehdollisesti.¹⁴ Yliopisto on vapaa ja vapaudessaan sillä ei ole ketään käskettävää. Sillä on kuitenkin määrätty erityinen paino maailmassa, tieteen intressin eli totuuden paino. Siksi on tärkeää, että yliopisto sitoutuu yhä uudelleen ja uudelleen vapauteen, totuuteen, kritiikkiin ja vastarintaan ottamalla ne ehdottomasti ja ehdottomaksi tehtäväkseen. Yliopisto on paikka, jossa nämä käsitteet ovat päättymättömän ajattelun, kritiikin, dekonstruktion ja kumouksen aiheita.

Edistyksellinen tiede ei voi olla sitoutunut mihinkään puolueeseen, aatteeseen tai maailmankatsomukseen vierauttaan menettämättä. Se voi kuitenkin olla sitoutunut tiettyyn lupaukseen; edistyksellisen ajattelun ja ajattelun edistyksen lupaukseen. Tällaisena se on malli kaikelle tieteelliselle ja taiteelliselle tutkimukselle. Ennen kuin luova ajattelu – tieteen lähtökohta – on akateemisesti tai yhteiskunnallisesti vaikuttavaa tai osa tieteellistä vallankumousta tai perinnettä, se on ainutkertaista halua, laskelmoimatonta aistimista, arvotonta mieltä, mittaamatonta arvoa. Se on singulaaria sitoutumista universaalisuuteen, joka on jaettavissa ajattelussa ja totuudessa, taiteessa ja tieteessä, esittämisessä ja esittäytymisessä.

Edistyksellisen politiikan lähtökohtana oleva demokraattinen tasa-arvoisuus sivuutetaan, jos tiede säättää poliittisen kiistan totuudet ja periaatteet, asettaa taistelun keinot ja logiikat. Jacques Lacan muistutti luennoillaan protestoivia opiskelija-aktivisteja siitä, että vallankumoukselliset haavevat uutta mestaria; subjektia, jonka oletetaan tietävän ja joka takaisi uuden mestarimerkitsijän, identiteetin, idealin.¹⁵ Edistyksellinen tiede ei voi tukeutua tieteellisiin tai poliittisiin auktoriteetteihin, mutta se itsekään ei voi olla politiikan auktoritatiivinen perusta. Akateemisilla ansioilla voi olla merkitystä tieteen rahoitusmarkkinoilla, mutta niillä ei ole painoarvoa, kun kyse on emansipatorisista liikkeistä, tasa-arvonsa julkisuuden näyttämöillä todentavista poliittisista subjekteista tai massoista. Poliitikassa jokainen on lähtökohtaisesti yhtä arvokas kuin jokainen toinen.

Tieteen vapaa totuushakuisuus ja edistyksellinen vaikuttavuus, poliittisten subjektien tasa-arvoisuus ja tutkimukseen perustuva tieto, sitoutuminen ja vetäytyminen, singularisuus ja universalisuus, tienviitat ja dekonstruktio ovat ratkeamattomassa jännitteessä. Edistyksellisen tiedelehden tehtävä on olla virittäytynään tässä jännitteessä. Sen on oltava sitoutunut tieteeseen ja taiteeseen, totuuteen ja tasa-arvoon vaikuttaen maailmaan. Tutkijaliiton liittokokousjuhilla levylautasella ei pyörinyt Sex Pistolsien ”Anarchy in the UK” siitäkään syystä, että se julkaistiin vasta kokousta seuranneella viikolla. Tästä huolimatta lehteä ja liittoa ei yhdistä punkkiin vain yhteinen syntymävuosi. Mitä muuta punk oli neljäkymmentä vuotta sitten kuin musiikkia, joka liiton tavoin ja lehden sanoin oli ”rohkeaa, taistelevaa ja tämänpuoleista”.¹⁶ Ja sitäähän nämä kolmoset ovat nyt ja tässä. *Right! Now!*

VIITTEET

1. Tieteen politisoituminen. *Tiede & edistys* 1(1) 1976, 1–5, 5.
2. Jacques Rancière: *Erimielisyys. Poliittikka ja filosofia*. Suom. Heikki Kujansivu. Tutkijaliitto, Helsinki 2009, 153.
3. Rancière: *Erimielisyys*, 147.
4. Jacques Rancière: *Le Partage du sensible: Esthétique et politique*. La Fabrique-Éditions, Paris, 2000.
5. Harry Lambert: Yannis Varoufakis: Our battle to save Greece, *New Statesman* 13.7.2015.
6. Sauvons le peuple grac de ses sauveurs! *Liberation* 21.2.2012.
7. Sonja Saarikoski: Syrjäytynyt, mutta ei tarpeeksi. *Helsingin Sanomat* 28.2.2013.
8. G.H. von Wright, *Helsingin Sanomat* 24.11.1976.

9. Keine Angst vor dem Elfenbeinturm. *Der Spiegel* 19, 1969, 204–209.
10. Pekka Sulkunen: Tiedepolitiikka ja tutkijan vastuu. *Tiede & edistys* 1(1) 1976, 62–64, 62.
11. Ks. KTTS tiedepoliisina. *Tiede & edistys* 1(2) 1977, 1–7, 6.
12. Friedrich Engels: Saksan talonpoikaissota. Karl Marx ja Friedrich Engels: *Valitut teokset*, III osa, Kustannusliike Edistys, Moskova 1978, 379–395.
13. Immanuel Kant: Tiedekuntien riitely. Filosofisen tiedekunnan riita teologisen tiedekunnan kanssa. Suom. Heikki Kirjavainen. *Tiede & edistys* 2(23) 1998, 173–185, 174.
14. Jacques Derrida: Tulevat humanistiset tieteet eli yliopisto ilman ehtoja. Suom. Outi Pasanen. *Tiede & edistys* 4(25) 2001, 253–275, 253, 257.
15. Jacques Lacan: *Le Seminaire de Jacques Lacan, Livre XVII, L'Envers de la Psychanalyse, 1969–1970*. Éditions du Seuil 1991, 239.
16. Tieteen politisoituminen. *Tiede & edistys* 1(1) 1976, 1–5, 1.